

Dünya
elektrikle barışıyor

Elektrik ekonomisine hazır mıyız?

Robotlar hangi meslekleri
işsiz bırakacak?

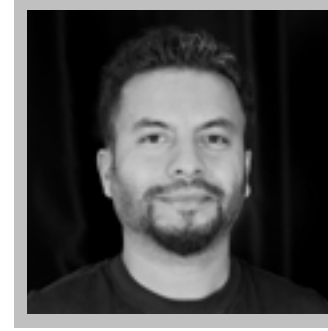
Markaların sosyal medya dili
nasıl belirlenmeli?

Avrupa Birliği sosyal medya
servislerine rest çekti!

TECH INSIDE

Haberi her yerde bulabilirsiniz.

Sizin için ifade ettiği değeri burada bulacaksınız.

Hakkı Alkan

Mail: hakkı.alkan@techinside.com

Twitter: hakkı_alkan

Start-up'lara devlet ortak olacak

Zirve'nin açılış konuşmasını yapan Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, yeni ekonomi için önemli açıklamalarda bulundu. Girişimcilik ekosistemini yakından ilgilendiren açıklamalar arasında en çok dikkat çeken, önümüzdeki dönemde devlet tarafından kurulacak olan risk sermayesi (Venture Capital) oldu.

"Start-up'lar için devlet desteği"

Türkiye'de girişimciliğin önündeki en büyük engellerden biri risk sermayesi konusundaki eksiklikti. Melek yatırımcıların faaliyetleri hakkında haberler görüyoruz, kimi girişimlerin güzel yatırımlar aldığını duyuyoruz ancak bu yatırımların boyutları yurt dışındaki örnekleri ile yarışacak düzeyde olamıyordu. Dolayısıyla Türk girişimcisi yabancı rakipleriyle yarışta geri kalıyordu. Şimdi bu engeli

“ Bu yıl altıncısı düzenlenen ve 24-25 Mart boyunca Türkiye’den ve dünyadan önemli ekonomistlerin, dünyanın ve Türkiye’nin en büyük şirketlerinin CEO ve yöneticileri ile siyaset dünyasından önemli isimlerinin katılımı ile gerçekleştirilen Uludağ Ekonomi Zirvesi’nin açılışı yapıldı ”

ortadan kaldırarak girişimlerimizi dünya çapında ürünler haline getirmek için güzel bir fırsatımız olacak. Finansal ihtiyacı bulunan girişimlerin hayata geçirilmesi için bir yatırım finansman türü olan risk sermayesi, melek yatırımlara göre daha büyük hacme sahip. Daha basit bir tabirle, iyi bir fikriniz varsa ve bunu ürün haline getirdiyse, şirketinizin ortaklarından biri Türkiye Cumhuriyeti Devleti olabilir. Bu da ürününüze, hizmetinize, şirketinize çok önemli bir destek kazanmak ve dünyaya açılmak için yeterli itici güce kavuşmak anlamına geliyor. Gerisi artık girişimcilerimizin zekası ve yetenekleri ile kolayca çözülebilir. Çok yakında dünya çapında yankı uyandıran Türk girişimlerini görmeyi umuyoruz. Ekosistemimizi ilgilendiren önemli açıklamalar arasında; Tübitak’ın yeniden yapılandırılması, şirket kurmak ve yönetmek için gereken belge temini ve resmi işlerin tamamının e-devlet üzerinden gerçekleştirilerek maliyetlerin azaltılıp hızın yükseltilmesi gibi umut veren bilgiler vardı. Yeni ekonomi için ihtiyaç duyulan istihdamın oluşmasını sağlayacak yeni nesil eğitim

sistemi için de önemli planların olduğunu açıklayan Şimşek, yabancı dili bilen öğrencilerin sayısını artırmak için 5. sınıfı tamamen hazırlık sınıfına dönüştürmek, Malta gibi ülkelerle birlikte büyük kapsamlı anlaşmalar yaparak yabancı dili yurt dışında öğrenmek, eğitime katkısı bulunacak veya okul açacak şirketlere vergi indirimi sağlamak gibi seçeneklerin masada olduğunu belirtti.

"Endüstri 4.0 devletin radarında"

İlk endüstri devrimini kaçırmış ve bunun sıkıntısını çekmiş bir ülke olarak, Endüstri 4.0'ı kaçırmamak için devlet imkanlarını seferber edeceklerini belirten Mehmet Şimşek, teknolojinin gelişmesiyle beraber ortaya çıkan istihdam sorununu tüm okullarda başlatılacak kodlama eğitimi gibi tekniklerle fırsata dönüştürmek istediklerini belirtti.

İÇİNDEKİLER

18

Elektrik ekonomisine hazır mıyız?

Dünya petrol ekonomisini terk ediyor. Gelişmiş ülkeler petrol bağımlılığını sona erdirip bütün düzenini temiz elektrik üretimi üzerine kurguluyor. Bu yeni düzen dünyayı kökünden değiştirebilir mi?

**SDN Bilişim İnternet Yayıncılık
San. Tic. Ltd. Şti. Adına Sahibi**
Hakkı Alkan
hakkı.alkan@techinside.com

Proje Sorumlusu
Gökey Yılmaz
gokey.yilmazer@techinside.com

Grafik Tasarım ve Uygulama
Aynur Yılmaz
aynur.yilmaz@techinside.com

Baskı ve Cilt
**Kiraz Medya Sanayi ve
Ticaret A.Ş.**
Oruç Reis Mah. Giyimkent Sitesi
Bulvarı 16, Sokak No : 112
Esenler / İSTANBUL

Dağıtım
Etkin Dağıtım Hizmetleri
Pazarlama Ticaret Ltd. Şti.

Yönetim Adresi
Eski Büyükdere Caddesi
Yamaç Sokak No: 6/4
Tel: 212-269 70 87
info@techinside.com
4. Levent/ İstanbul

**Aylık, ücretsiz,
yerel ve süreli yayın**

10

Apple, Çin'de AR-GE
merkezi kuruyor.

12

Uzay yolculuğunda
internetimiz kesilmeyecek.

32

Robotlar hangi meslekleri
işsiz bırakacak?

38

Teknoloji firmaları CIA ile
işbirliği mi yaptı?

Intel, Mobileye'ı satın alıyor!

Geçtiğimiz yıllar boyunca, her fırsatta, her konferansta akıllı otomobillerin geleceğin en önemli bilişim platformu olacağının altını defalarca çizen Intel, otonom sürüş teknolojisi konusunda en önemli ürün ve hizmetleri sağlayan Mobileye şirketini satın almak üzer anlaştığını duyurdu.

Toplam 15 milyar dolarlık bir alışveriş olacak satın alma işleminin ardından Intel, otonom otomobil teknolojisinin en büyük oyuncusu haline gelecek. Şirket böylece 80'li ve 90'lı yıllarda PC pazarına sağladığı işlemcilerle dünya deviyken, mobil devrimi kaçırmak yaptığı hatayı tekrarlamamayı ve otonom otomobil devriminde en baştan önlem alarak piyasadaki en güçlü oyuncu olmayı hedefliyor.

Mobileye, Tesla'dan Google'a, Volkswagen veya Mercedes'ten Toyota'ya kadar çok sayıda otomobil ve teknoloji şirketine, otonom sürüş teknolojileri sağlıyor. Yüzbinlerce Tesla otomobili kadar, piyasada halihazırda test edilen otonom otomobillerin büyük çoğunluğu da Mobileye'in otonom sürüş sensörleriyle hareket edebiliyor.

Dolayısıyla, üzerine lisanslanmış bu teknolojilerle Mobileye'in Intel'e geçmesi, artık otonom sürüş teknolojisine sahip otomobil üretmek isteyen her firmanın Intel'in kapısını çalacağı anlamına geliyor. Mobileye'in şu anda borsadaki değeri 10.5 milyar dolar. Intel'in ise şirketi satın almak konusundaki tutkusunun, Mobileye'a değerinden yaklaşık %50 daha fazla bedel ödediğini gösteriyor.

HARMAN artık Samsung'un

Güney Kore'nin elektronik devi Samsung, kısa süre önce duyurduğu HARMAN'ı satın alma işlemlerinin tamamlandığını ve şirketin artık Samsung'a katıldığını duyurdu.

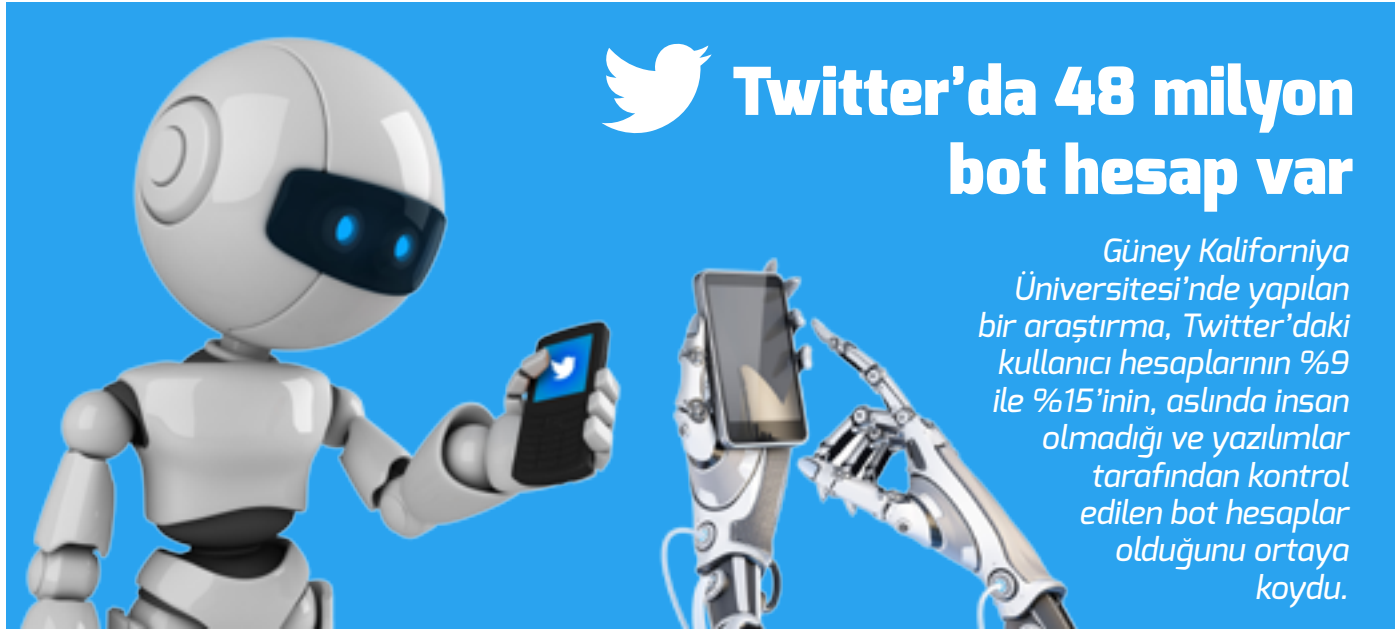

Samsung'un yayınladığı basın açıklamasına göre, hisse başına 112 dolarlık anlaşmayla toplam 8 milyar dolara gerçekleşen satın alma sonrasında, ABD'li HARMAN'ın tüm ürün, hizmet ve varlıkları Samsung'a geçmiş durumda. Yüksek kaliteli ses sistemleri ile tanınan HARMAN'ın aynı zamanda akıllı otomobil teknolojileri alanında da önemli çalışmaları bulunuyor. 13 Mart'tan itibaren HARMAN'ın hisse senetleri piyasadan çekilecek ve firma New York borsası listesinden çıkarılacak. HARMAN, kendi markası ve şirket varlıkları ile ayrı bir şirket olarak çalışmaya devam edecek.

Twitter'da 48 milyon bot hesap var

Güney Kaliforniya Üniversitesi'nde yapılan bir araştırma, Twitter'daki kullanıcı hesaplarının %9 ile %15'inin, aslında insan olmadığı ve yazılımlar tarafından kontrol edilen bot hesaplar olduğunu ortaya koydu.

Twitter'ın açıklamalarına göre, aylık aktif kullanıcı sayısı 319 milyonken, araştırma sonuçlarına göreyse bunların yaklaşık 30-48 milyon adedi, bot hesaplardan oluşuyor. Bu botların, diğer tweetleri beğenmek, rt etmek, başka kullanıcılara DM göndermek gibi yetenekleri de bulunuyor.

Twitter ise tüm botların sahtekarlık yapmak amacını taşımadığını, bazılarının şirketler adına cevap yazan, şirket uzmanlarını uyaran özel botlar olduğunu, kimisinin doğal afetler konusunda uyarılar yayın-

landığını ve diğer kullanıcılara hizmet etmek için var olduğunu hatırlattılar.

Öte yandan, 2016'daki ABD seçimleri hakkında sosyal medya odaklı yapılan bir araştırmada, politikacıların mesajlarına gönderilen cevapların, tepkilerin çoğunun, botlar tarafından oluşturulan sahte mesajlar olduğu vurgulanmıştı. Bu şekilde, bir politikacının kamuoyundaki görüntüsünün olumlu veya olumsuz etkilenmesi için, bot hesaplar kullanılmıştı.

Elon Musk

Avustralya'nın elektrik krizini çözebilecek mi?

Tesla'nın kurucusu ve CEO'su Elon Musk, Avustralya'da aylardır süren ve çözüm bulunamayan enerji krizini çözmeye talip oldu.

SolarCity'nin kurucularından ve aynı zamanda Elon Musk'ın kuzeni olan Lyndon Rive, Avustralya gazetelerine verdiği, "ülkeye pil parkı kurarak, enerjinin kullanılmadığı zamanda depolanmasını sağlayabiliriz, Elon Musk da bu konuda istekli ve 100 gün içinde bu parkı kurabileceğimize inanıyor," demecinden sonra Avustralyalı milyarder bir iş adamı Twitter'dan Elon Musk'a ulaşarak, "bu teklifinizde ne kadar ciddisiniz?" sorusunu yöneltti.

Musk bu tweet'e, "100 gün içinde 100 MWH'lık pil parkını kurarız, yetişmezse para almayacağız," iddiasında bulundu.

Bunun üzerine iş adamı, parkın maliyeti olan 25 milyon doları ve gerekli politik kararları hazırlamak üzere çalışacağını belirtti.

Avustralya'da, iki kömür santrali beklenmedik şekilde kapandıktan sonra elektrik fiyatları fahiş düzeye ulaştı. Ayrıca belirli saatlerde elektrik üretimi talebe yetişemediği için sürekli elektrik kesintileri yaşanmaya başladı.

Musk, kuracağı pil parkı ile talebin düşük olduğu saatlerde artan elektriği pillere dolduracak ve talebin fazla olduğu saatlerde bu depolanmış elektriği kullandırtacak.

Tesla, Mart ayı içinde de Hawaii'deki elektrik krizini çözmek için bölgeye büyük kapasiteli bir pil parkı ve güneş paneli tarlası kurmuştu. Bu tesis sayesinde, akşamları petrol yakarak elektrik üreten Hawaii'de, petrol kullanarak elektrik üretiminin son bulması bekleniyor.

Ford, 3D yazıcıda parça üretmeye başladı

Amerikalı otomotiv üreticisi Ford, fabrikalarında 3D yazıcılar ile otomobil parçaları üretmeye başladığını duyurdu.

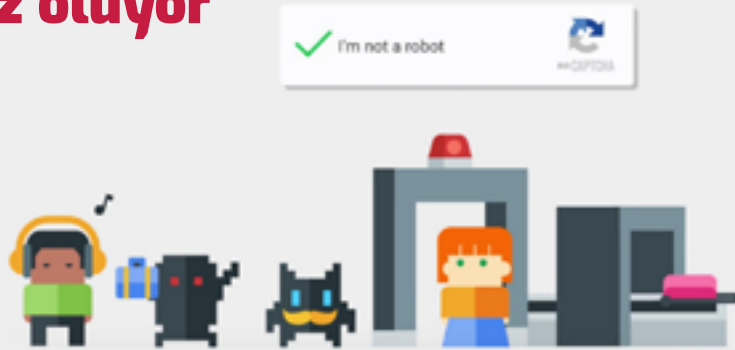
Düşük hacimli parçaları, uygun fiyata ve pratik şekilde üretebilmek için 3D yazıcı teknolojilerini etkin biçimde kullanacağını açıklayan Ford, böylece müşterilerin özel isteklerini veya üst modellerde kullanılan ve az sayıda üretilen kimi aksesuar parçalarını fabrikalarda yüksek maliyetli kalıplar oluşturmada, 3D yazıcılarla kolayca üretebilecek. Ayrıca, piyasada kullanımı azalan, az sayıda kalan eski model otomobillerin ihtiyaç duyduğu yedek parçaları az sayıda veya anlık sipariş üzerine üretmek için de 3D yazıcılar

kullanılabilecek.

İhtiyacı olan 3D yazıcıları geliştirebilmek için Stratasys Ltds. ile işbirliği yapan Ford, firmanın Infinite Build 3D isimli yazıcısını ilk aşamada üretim için kullanacak. İhtiyacı olan materyali kendi başına yükleyebilme yeteneğine sahip olan yazıcı böylece başında bir çalışan durmasına gerek duymaksızın, haftalar boyunca çalışıp, ihtiyaç duyulan miktarda parçayı üretebiliyor. Adındaki "infinite" ifadesini de bu özelliğinden alıyor.

reCAPTCHA görünmez oluyor

Web sitelerini botların saldırılarından koruyan ve kullanıcıların daha rahat bir web deneyimi yaşamasını sağlayan, Google'ın reCAPTCHA sistemi artık görünmez olacak. Google konu hakkında yaptığı açıklamada reCAPTCHA kutusunun kullanıcıları rahatsız etmeyecek şekilde görünmez olacağını, Google'ın insan veya robot ayırmasını yapay zeka ile yapacağını vurgularken, görünmez reCAPTCHA'nın nasıl çalışacağı ve insanla robotu nasıl ayırt edeceği konusunda detay vermedi. reCAPTCHA servisi, web sitelerine login olurken kimlik doğrulaması yapmayı kolaylaştırmak isteyen Google tarafından 2009 yılında satın alınmıştı. Google o dönemden beri, farklı formatlarda sorgularla reCAPTCHA sistemini güçlendirdi. Web sitesi yöneticileri bu sistemi basit bir modül ile Login sayfalarına ekleyebiliyorlar ve böylece sitelere saldırıp milyonlarca Spam mesaj gönderen botlardan kolayca kurtulabiliyorlar.

Polis, Google'da arama yapanlar için arama emri çıkardı

ABD'de ilginç bir hırsızlık vakası, polisin bir semtte belli bir tarih aralığında, belli bir ifadeyi aratanlar için arama emri çıkarmasına neden oldu.

Eđina yaşanan hırsızlık olayında, kurbanların kredi kartı ve kişisel bilgileri kullanarak 28.500 dolarlık hırsızlık yapıldı.

Kurbanın kişisel bilgilerini sosyal medya mühendisliği ile elde eden hırsızları yakalamak için Polis şimdi Google üzerinde iz sürmek istiyor. Polis, Google'dan Aralık ayı içinde kurbanın ismini internette aratan kişilerin peşine düştü. Google bu arama izni-

ne itiraz edeceklerini açıklasa da mahkemenin talep ettiği verileri polise vermek zorunda. Polis ise aradığı verileri Google'dan aldığı anda, şüphelilerin evine baskın yaparak, hırsızları yakalamaya çalışacak.

Polisin bu yeni soruşturma yöntemi ise şimdi ülkede yeni bir tartışmayı körüklemek üzere. Bazı çevreler bunun özgürlükleri kısıtlayan ve polis devleti olma yolunda tehlikeli bir adım olduğu-

nu savunuyor. Polis ise bu yöntemle, hırsızları açığa çıkarmanın mümkün olacağını savunuyor.

Yine de artık insanlar komşularını veya merak ettikleri, ya da bir iş toplantısı öncesinde bilgi almak için birinin ismini Google'da aratırken büyük tedirginlik yaşayacaklar. İsmi arattığınız insanın başına bir şey gelirse, siz de şüpheliler arasına girebilirsiniz.

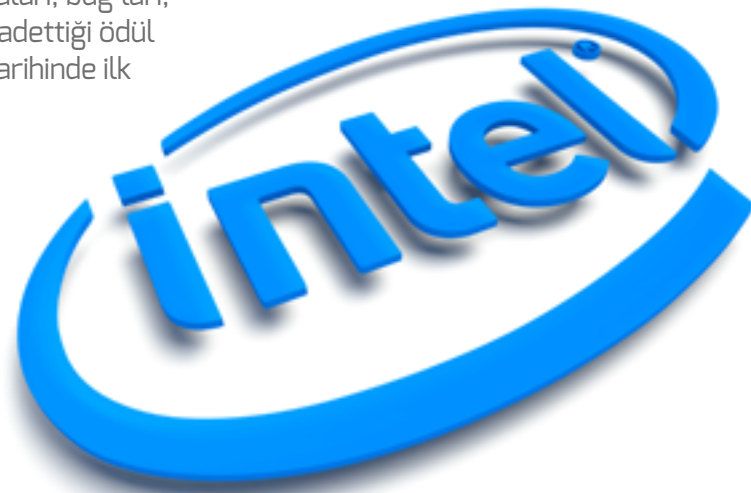
Intel, hata aramak için ödül programı açıkladı

Yazılım ve internet şirketlerinin, sistemdeki hataları, bug'ları, açıkları bulmak için araştırma yapan kişilere vadettiği ödül programlarına alıştık. Ancak işlemci devi Intel, tarihinde ilk kez böyle bir ödül programını hayata geçirdi.

“30 bin dolar ödül”

HackerOne servisinde duyurusu yapılan programa göre Intel yazılımları, Intel firmware ürünleri ve Intel donanımları dahilinde hata bulan ve bunu firmaya bildiren araştırmacılara 500 dolar ile 30.000 dolar arasında ödül verilecek.

Ancak bazı Intel ürünleri bu kampanya dahilinde değil. Intel Security (McAfee) ürünleri ödül programının dışında tutuluyor. Intel'in web sayfası ve servisleri yine program dışında. Bu yeni ödül programı sayesinde Intel ürünlerinin çok daha stabil ve güvenli olması bekleniyor.

YouTube video açıklamalarını kaldırıyor

YouTube videoları üzerinde yer alan açıklama kutuları yakında ortadan kalkacak. YouTube'un, videolarını daha mobil odaklı hale getirme çabalarının bir parçası olarak şirket video üstü duyurulara son verme kararı aldı.

Bu duyurular sayesinde video sahipleri yapılan bir hatayı düzeltme imkanı buluyor ve videoda bahsi geçen konu hakkında link verebiliyor ya da başka bir videoya geçiş imkanı sunuyordu. YouTube şimdi mobil cihazlarda esnek çalışmadığı için sadece masa üstü web tarayıcılarda kullanılan bu duyuruları kaldırarak, daha mobil odaklı bir çözüm ortaya koymak istiyor. Buna göre şirket sadece videonun sonunda, başka videolara veya linklere atlama imkanı veren özel video sonu bölümünü sunacak. Bu kısım, mobil cihazlarda da sorunsuz çalışacak. Ayrıca bu karar sonrasında, bazı zamanlar ekranın büyük kısmını kaplayan ve kapatılması da çok zor olan video üstü duyuruların dönemi bitmiş olacak ve daha temiz bir video izleme deneyimi yaşanabilecek.

Apple, Çin'de AR-GE merkezi kuruyor

Apple, Çin'de iki yeni AR-GE merkezi kurmak için 507 milyon dolarlık bütçe ayırdığını duyurdu. Apple daha önce de Beijing ve Shenzen'de iki AR-GE ofisi açacağını duyurmuştu ancak bu ikisinin bütçesi 45 milyon dolarla sınırlıydı.

Ülkenin iki büyük şehri, Shanghai ve Suzhou'da kurulacak olan yeni AR-GE merkezleri şirketin lokal teknoloji şirketleri ile işbirliğini geliştirerek Apple'ın Çin'deki varlığını güçlendirme amacını taşıyor.

Apple, Çin'deki varlığını korumak için önemli bir çaba sarf ediyor. Geçtiğimiz yıl Çin'in Apple uygulama marketine önemli erişim yasakları getirmesi, Apple hissedarlarını kızdırmış, hissedarlar CEO Tim Cook'u

Çin yönetimi ile iyi ilişkiler kuramamakla suçlamışlardı. Bunun üzerine Tim Cook apar topar Çin'e giderek devlet liderleri ile görüşerek, önemli sözler vermek durumunda kalmıştı. Çin'de açılan 507 milyon dolarlık iki AR-GE merkezinin de bu sözlerden biri olduğu düşünülüyor.

Yeni merkezler sayesinde Çin'li teknoloji şirketleri, Apple'ın deneyimlerinden önemli kazanımlar elde edecekler. Apple mühendisleri ile birlikte ürün geliştirecek olan Çin'li mühendisler ve şirketler, önemli bir teknoloji avantajı elde edecekler. Apple'ın bu şirketlerle işbirliği onların dünyaya açılmasına da yardımcı olacak.

Uber'in otonom araçları 1 mil bile gidemiyor

Volvo ile ortak gerçekleştirilen testlerde, otonom araçlara çevrilmiş XC90'lar kullanan Uber, her otomobilin içinde bir de güvenlik şoförü bulunduruyor. Bu şoförlerin görevi, otonom aracın hata yapması halinde müdahale ederek aracı kaza yapmaktan kurtarmak.

Şimdi ise şirketin içinde testlerin sonuçları yorumlanıyor ve durum çok da iç açıcı görünmüyor. Raporlara göre güvenlik şoförleri,

ortalama olarak, her 0.8 milde bir araca müdahale etmek zorunda kalıyor. Yani otonom bir Uber aracı kendi başına 1 mil bile yol kat edemiyor.

Uber'i sevindiren tek detay, bu mesafenin giderek artıyor olması. Ancak, bir otonom aracın gerçekten otonom sayılabilmesi için, tüm ömrü boyunca hiçbir şekilde sürücüye ihtiyaç duymadan yol alabilmesi gerekiyor. Uber araçlarının şu anda bu hedefe çok

uzak olduğu görülüyor. Uber güvenlik şoförlerinin henüz birkaç aydır devam eden testler boyunca engelledikleri kazaların zarar boyutunun ise 5000 dolar olduğu tahmin ediliyor. Kısacası, Uber'in otonom sürüş teknolojisini mükemmelleştirmesi için hala kat etmesi gereken çok yolu var zira bu teknolojiye rakipleri Google (Waymo) veya Tesla çoktandır, kendi kendine hareket eden ve sürücüye ihtiyaç duymayan araçlar satıyorlar.

Uzay yolculuğunda internetimiz kesilmeyecek

Elon Musk'ın sahip olduğu uzay gemisi şirketi SpaceX'in ABD'nin BTK'sı olarak nitelendirilebilecek FCC ile yaptığı yeni görüşmelerin konusunun, uzayda internet meselesi olduğu anlaşıldı. SpaceX, yakın gelecekte uzay turizminin başlayacağını hesaplayarak, uzaya dünyadaki sivil internet bağlantısını ulaştırmak için çalışma yapmak istiyor ve bunun için de FCC ile görüşmelere başlamış durumda.

“Yörünge bir anda kalabalıklaşacak”

Elbette, uzaya kadar ulaşan internet bağlantısı, uzay turistlerinin dışında, yörüngede devam edecek ticari ve bilimsel operasyonlarda da kullanılacak. Böylece uzayda otel veya laboratuvar ya da yer çekimsiz ortamda özel üretim yapacak yörünge çiftlikleri, güneş enerjisi santralleri gibi yapılar kurmak isteyen özel şirketler, SpaceX'ten internet bağlantısı satın alabilecek.

SpaceX, yakın gelecekte uzay yolculuğu yapmak isteyenlerin gönlüne su serpen bir çalışma başlattı. Şirketin planları gerçek olursa, uzay yolcuları dünyadan onca uzaklıkta, sosyal medya hesaplarından da uzaklaşmak zorunda kalmayacaklar.

Kaldı ki, yakın astreoidlerden dünyaya maden taşımak isteyen şirketlerden onlarcasının kurulmuş olduğunu ve bu şirketlerin, yörüngede madenleri işleyerek dünya yüzeyine indirecek istasyonlar kurmak istediklerini, ayrıca maden taşımak için uzak astroidlere gidip gelecek robotik uzay gemilerinin üretimi ve yörüngede park edilmesi gibi detaylar için yoğun çalışmalar yapıldığı da biliniyor. Dolayısıyla, yörüngede internet ihtiyacı meselesi yakında NASA'nın ISS'teki birkaç astronotla sosyal medyada şov yapmak için sağladığı özel protokollü askeri bağlantıdan çok daha öteye geçecek gibi görünüyor.

Avrupa'dan Sosyal medyaya bir ay süre

Sosyal medya servisleri Facebook, Twitter ve internet devi Google ve hatta haber yayını yapan MSN, Yahoo gibi dijital servisler, Avrupa'dan önemli bir ultimatom aldılar

Avrupa Komisyonu dijital haber servislerine, yayınlarında Avrupa yasalarına uygun olmayan detayları temizlemeleri için bir ay süre tanıdı. Bu süre sonunda yayınlardaki sorunlar giderilemezse, ilgili servislere erişim yasağı ve para cezaları uygulanacak.

Özellikle Facebook, Twitter ve Google'ı hedef alan yeni karar, yine özellikle bu üç servisten bir ay içinde, yayınlarını Avrupa Birliği kurallarına nasıl uygun hale getireceklerine dair bir plan sunmalarını istiyor.

Elbette planı sunmak sorunları çözümü, bu planların mümkün olan en hızlı şekilde sorunların çözülmesine dair komisyonu ikna etmesi gerekiyor. Ardında komisyon, sorunların çözülme sürecini yakından izleyecek ve işlerin yavaşlaması durumunda yine cezalar devreye girebilecek.

“Sahte haberler çığırından çıktı”

Avrupa Birliği özellikle sosyal medyadaki sahte haberlerden son

derece rahatsız. Sahte haberlerin ABD'de Trump'ı başkanlığa taşıdığını gördükten sonra bütün Avrupa devletleri seçimlerde bir Facebook darbesiyle iktidarı kaybetme korkusunu taşımaya başladı. ABD seçimleri sırasında, Obama yönetiminin ve Clinton ailesinin Avrupa'daki bazı çocuk istismarı operasyonlarında başrolü oynadığına dair haberler sosyal medyada hızla yayılmış, başkan ve yardımcılarının küçük çocuklarla yakın halde çekilmiş videoları özel algı operasyonları ile taciz gibi lanse edilmişti. Medyanın yer vermediği bu görüntü ve haberler sosyal medyada büyük yankı uyandırmış ve çok sayıda insanın bu ve benzer haberler nedeniyle oylarını Trump'a vermişti. Trump'ın, çok az farkla seçimi kazandığı düşünülürse, bu tür yalan haberlerle kandırılan az sayıda insanın bile seçimin sonucunu etkileyebileceği ortaya çıkmıştı.

Avrupa şimdi benzer bir “darbe”nin kendi başına gelmemesi için sosyal medya servislerinden önlem almalarını istiyor.

GitLab, Gitter'ı satın aldı

Açık kaynak kodu geliştiricileri için önemli kodlama araçları ve yardımcı hizmetler sunan GitLab, yine geliştiricilerin yoğun olarak kullandığı mesajlaşma yazılımı Gitter'i satın aldığını duyurdu.

Gitter, uygulama geliştiricileri arasında giderek daha fazla tercih edilir bir konuma yükseliyordu ve mesaj penceresinde kod paylaşmaya, üzerinde tartışmaya izin veren yapısıyla GitLab'a büyük bir rakip olarak konumlanmaya başlamıştı. GitLab şimdi Gitter'i, farklı projelerdeki ekipler için Slack benzeri işlevleri olan bir mesajlaşma uygulaması

olarak yeniden lanse edecek ve kendi abonelerine sunacak. Gitter'in kodları da açık kaynak formatında olduğu için, uygulama geliştiriciler bu yazılımı kendi yazılımlarına ekleyebilecek veya çeşitli projelerde, Slack benzeri bir yapı kurmak için kullanabilecekler.

Satın almanın fiyat detayı ise açıklanmış değil.

Facebook Town Hall özelliğini açtı

Sosyal medya devi Facebook, kullanıcıların yerel ve ulusal siyasetçilere daha kolay ulaşabilmesi için Town Hall isimli yeni bir özelliğini devreye aldı.

Mobil Facebook uygulamasında ortaya çıkan Town Hall özelliği ile kullanıcılar yaşadıkları bölgedeki belediye yöneticilerine veya ülke siyasetçilerine kolayca ulaşabilecek. Bu sayede, ismi daha çok bilinen belediye başkanından öte,

isimleri daha az bilinen belediye yöneticileri ve memurlar da vatandaşlar için erişilebilir olacak. Özelliği kullanmak isteyen yerel ve ulusal yönetimler, Facebook'ta kendileri için sayfalar açarken nerenin yöneticisi olduğunu bildirecekler ve o bölgeye dair yönetim sayfasında yer alacaklar.

Elbette sahte beyanlar, şikayetlerle ortaya çıkacak. Kullanıcılar Town Hall'daki yöneticilere mesaj

atabilecek veya "göreve çağırmak" gibi etkinlikler düzenleyebilecekler.

Bu yeni özellik, Zuckerberg'ün Facebook'u politikanın merkez üssü haline getirme hedefinin ilk adımı olarak yorumlandı.

Tüm bu çalışmaların sonunda Zuckerberg'ü bir gün ABD başkanı olarak görmek artık kimseyi şaşırtmayacak.

Hollanda'da Smombie'ler için özel trafik ışıkları

2014 yılında ABD'de yapılan bir araştırmada ülkedeki trafik kazalarının %26'sının, telefon kullanımı nedeniyle olduğu ortaya çıkmıştı. Kamu yöneticileri, telefon kullanımının yarattığı dikkat dağınıklığı nedeniyle yaşanabilecek kazaları engellemek için, zekice çözümler üretmek zorunda kalıyorlar.

"Zombi değil Smombie"

Uluslararası terminolojide, telefonda mesajlaşarak yürüyen insanlara zombi (zombie) kavramından yola çıkarak, "smombie" (smart phone zombie) ismi veriliyor. ABD'de, kalabalık caddelerde bir yandan yürürken kimseye çarpmadan telefonla yazışmak isteyenler, özel görevliler tutarak, onların arkasından ilerliyorlar. Güney Kore gibi ülkelerde, bazı kaldırımlarda, aynı bisiklet yolu gibi, mesajlaşma yolu yer alıyor. Gidiş ve geliş olarak iki ayrı kulvara ayrılan bu yollarda smombie'ler önlerindeki insanlara veya engellere çarpmadan yürüme imkanı bulabiliyorlar.

Şimdi, benzer bir çözüm Hollanda'da ortaya çıktı. Hollanda da bir belediye, elinden telefonu düşürmeyen ve bu sırada dikkatini toplayamayan insanlar için trafik ışıklarını, kaldırımlara, ayak seviyesine yerleştirmeye başladı. Böylece karşıdan karşıya geçmek için ışıkların önünde duran telefon bağımlıları, dikkat dağınıklığı ile aniden yola fırlama riskinden kurtuluyorlar. Kaldırım üzerindeki ışığın rengine göre, başını yukarı kaldırıp ışığa bakmadan, karşıya geçebiliyorlar. Daha önce de Almanya da bir kasabanın, smombie'ler için kaldırımlara trafik ışığı yerleştirdiği biliniyordu.

ZTE'ye ABD'de 900 milyon dolar ceza

Çinli telefon ve donanım üreticisi ZTE, ABD'de beş yıldır devam eden soruşturmanın sonunda, suçlu olduğunu kabul ederek anlaşma yoluna gitmeyi tercih etti ve davayı 900 milyon dolarlık cezayla kapattı.

ABD'nin, İran'a uyguladığı ticari ambargoyu deldiği iddiasıyla açılan davada ABD yönetiminin iddiasına göre, ZTE ABD'den ithal ettiği donanım parçalarını kendi telefonlarında kullandıktan sonra bu telefonları İran'a ihraç ediyordu.

ZTE, iddiaları reddetse de 5 yıldır devam eden davanın sonunda suçlu çıkacağını ve ağır ceza ödemek zorunda kalacağını fark edince, ABD yönetimiyle 900 milyon dolarlık ceza ödeme konusunda anlaşmaya vardı. Firm ayrıca Kuzey Kore'ye de 283 ayrı gönderi yaparak bu ülkeye uygulanan ambargoyu delmekle de suçlanıyordu.

Amazon, Echo kayıtlarını mahkemeye sundu

Amazon'un, 7/24 evin içini dinleyen yapay zekalı ev asistanı Echo, bir cinayet soruşturmasında delil oluyor.

ABD'de işlenen bir cinayet sonrasında evde Echo aygıtı bulunduğunu fark eden polis, Amazon'dan ilgili cihazın sunucularda saklanan kayıtlarını istemişti. Ancak, evde konuşulan sesleri kaydeden Echo cihazına dair kayıtları polise vermeyi reddeden Amazon, mahkeme kararıyla beraber, kayıtları soruşturmayı yürüten polis ekibine devretti.

Polis şimdi kayıtların içinde cinayeti çözebilecek bir ipucu bulup bulamayacağını kontrol edecek. Amazon Echo cihazı evdeki sesleri 7/24 dinliyor ancak Amazon'a göre, sesleri Amazon, Echo veya Alexa kelimelerin duyduktan hemen sonra kaydetmeye başlıyor. Bu kayıt, kullanıcıların alışveriş emirlerinin ileride kontrolü amacıyla saklamak için kullanıyor.

Cinayet gecesi komşular evden müzik sesi duyduklarını söyledikleri için polis, ev sahibinin Echo'ya komut vererek müzik açtığını ve bu sırada Amazon'un evdeki sesleri kaydetmiş olabileceğini düşünüyor.

Google, mail şifreleme sistemini açık kaynak topluluğuna devretti

Google'ın, Gmail'de kullandığı uçtan uca şifreleme sistemi, artık açık kaynak kodlu bir proje olarak hayatına devam edecek.

E-mail'leri şifrelemenin çok zor bir iş olduğunun altını çizen Google, bu projenin Google çatısı altında çok yavaş ilerleme kaydediyor olmasından şikayetçiydi. Sonunda kendi yazılımcılarının projenin sağlıklı ilerlemesi için yeterince hızlı olamayacağına karar veren Google, e-mail'lerin uçtan uca şifrelenmesini sağlayan E2EMail projesini açık kaynak gruplarına devretti.

“Chrome kullanıcılarına niyet, kime kismet?”

Google bu projeye bir sene kadar önce başlamış ve Chrome kullanıcılarının birbirine, kimse tarafından okunamayacak e-postalar göndermesini amaçlamıştı. Ancak şirket istediği sonuca bir türlü ulaşamadı. Projenin artık açık kaynak kullanımına açılmasıyla, kodlar artık Google'ın malı olmaktan çıkacağı için, proje için geliştirilen şifreleme yönteminin farklı uygulamalarda da kendini göstermesi bekleniyor.

Facebook BBC'yi çocuk tacizcisi olarak polise şikayet etti

Facebook ve BBC, hiç beklenmeyen bir olayla çok büyük bir kavganın eşiğine geldi. BBC'nin çocuk tacizine karşı yürüttüğü bir soruşturmanın ardından elde ettiği görüntüler, Facebook'un polise başvurmasıyla sonuçlandı. Yayın kuruluşu, Facebook'ta yayınlanan uygunsuz fotoğrafların nasıl tespit edildiğine dair bir araştırma yürütürken, çocukların taciz edildiği çok sayıda görüntüye ulaştı ve bunların Facebook tarafından tespit edilemediğini belirledi.

BBC'de araştırmayı yöneten gazeteci Facebook yöneticileri ile yaptığı röportaj serisi sırasında, ilgili görüntülerden bahsetti ve bunların Facebook görüntü tespit teknolojisi tarafından belirlenmediğini hatırlattı. Bunun üzerine Facebook yöneticileri BBC'den ilgili görüntüleri talep etti.

Facebook'un konu hakkında araştırma yapacağını düşünen BBC'deki gazeteciler, Facebook üzerinden aldıkları fotoğrafları ve

ilgili detayları bir email ile Facebook yönetimine aktardı. Çocuk tacizcisi olarak BBC bunun üzerinde Facebook, “çocukları taciz eden fotoğrafları yaydığı” suçlamasıyla BBC'yi polise şikayet etti, zira yasalara göre bu fotoğrafların paylaşılması, gönderilmesi, yayılması da yasak.

Facebook şimdi, “neden böyle bir şikayette bulunduklarına” dair sorulara ilgili yasa maddesini referans gösteriyor: “Bu tür fotoğrafların gönderildiği kişiler durumu polise rapor etmek zorundadır.” Dolayısıyla, Facebook BBC'yi çocuk tacizi fotoğrafları gönderdiği gerekçesiyle polise şikayet ederek, yayın kuruluşunu çocuk tacizi fotoğrafları yayan bir kurum konumuna düşürmüştü.

BBC, polise verdiği açıklamada, ilgili fotoğrafların sosyal medyadaki çocuk tacizleri konusunda yaptıkları röportaj için Facebook İngiltere yöneticisi Simon Milner ile yaptıkları röportaj sırasında, Simon Milner tarafından, Facebo-

ok'un soruşturma yürütebilmesi için istendiğini belirtti. Savcıların BBC hakkında dava açmaya gerek görmediğinin de altı çiziliyor ancak Facebook'un bu davranışı tüm dünyada çok garip karşılanmış durumda. Medya dünyası şimdi Facebook yöneticisi Simon Milner'ı acemice davranıp panik yapmakla suçluyor. Simon Milner'ın, Facebook'un avukatları ile durumu değerlendirip, yasadaki ilgili uyarıdan haberdar olduğunda, başının belaya girmemesi için, yasayı ezbere yorumlamış olabileceği dile getiriliyor. Medya, Facebook'un BBC'yi şikayet etmek yerine, polis ve savcıyla beraber işbirliği yaparak, bu fotoğrafları Facebook'a yükleyen asıl kişileri bulmak için hareket geçmesi gerektiğini düşünüyor.

Facebook ise gerekli bilgileri polise ilettiğini ve ilgili fotoğrafları sosyal medyadan kaldırdığını vurguluyor. İngiltere'deki bu skandal büyüyecek olursa, Facebook yönetiminin Simon Milner'ı görevden alması da gündeme gelebilir.

Petrol ekonomisinin sonuna ulaştık;

Elektrik ekonomisine hazır mıyız?

“ Ajda Pekkan'ın Eurovision'a katılmak için petrolü konu alarak şarkı yazdığı günler çok eskide kalmadı ama 1900'lerin başından beri hızla gelişip bütün dünyayı eline geçiren petrol ekonomisinde sona yaklaştık. Dünyanın petrole döndüğü, ulaştırmanın, lojistik hizmetlerin, orduların, şehirlerin, petrole çalıştığı dönem artık bitiyor. Giderek daha çok toplum, petrolü reddeden uygulamaları hayatlarına sokuyor. Peki, petrolün yerini alacak olan elektrik enerjisi ile dünyada nasıl bir ekonomi oluşacak? **”**

Petrol son yüzyılda dünyanın kaderinde en önemli rolü oyladı.

A t arabalarından otomobillere geçişimizi, uçakların gökyüzünde süzülmesini, evlerimizin soğuk havalarda kolayca ısınmasını, endüstri kurumlarını yüksek üretim hacimlerine ulaşarak toplumların refah ulaşmasını, petrole borçluyuz. Sadece enerji üreten bir yakıt değil, modern dünyadaki sayısız ürün için de önemli bir hammadde oluşturan petrol sayesinde, bugün yaşadığımız modern topluma ulaşabildik.

Dünyanın binlerce yıl boyunca mahkum olduğu ilkel yaşam biçimi, son yüzyılda petrol sayesinde büyük bir değişim göstererek onu uzay çağına taşıdı. Elbette bu kadar değerli bir kaynak, son yüzyıldaki savaşların, acıların da kaynağını oluşturdu. Üstelik neden olduğu çevre kirliliğinin dünyayı insanlar ve diğer canlılar için yaşanamayacak bir zehir küresine dönüştürmesi de sadece bir yüzyıl aldı.

Dünyanın petrolle bir yüzyıl daha yaşaması halinde neler olabileceğini düşünmek bile ürkütücü. Öyle ki, petrol ekonomisi nedeniyle oluşan sera gazlarıyla artan ısının, dünyadaki hangi şehirlerin sular altında kalmasına neden olacağı bile hesaplandı. Bazı ada ülkelerinin suyun onlarca metre altında kalacağı ve bu ülkelerde yaşayan insanların komşu ülkelere sığınacağına dair hazırlık planları yapıldı.

Petrol öylesine vazgeçilmez bir kaynak olarak görülüyordu ki, ondan vazgeçmek yerine dünyadaki birkaç yüz küçük şehirden, birkaç ülkeden ve birkaç yüz milyon insandan vazgeçmek daha makul görünüyordu.

Neyse ki bu kabusların yaşanmasına gerek kalmadan dünyayı kurtaracak yeni bir fırsat doğdu. Toplumlar artık elektrik enerjisiyle de, petrol kadar güçlü bir yaşam standardı sürebileceklerini

fark ettiler. Öyle ki, bazı Kuzey Avrupa ülkeleri bugün, temiz enerji kaynakları ile ihtiyaçlarından fazla elektrik üretir hale geldiler ve üretilen fazla elektriğin şebekeye zarar vermemesi için, halka kullandıkları elektrik için para ödemeye başladılar.

Elektrik ekonomisi d aha ilk anında, petrolle kazandığımız alışkanlıklarımızı kırmaya ve dünyayı güzelleştirmeye başladı. Arap ülkelerini çok kızdırıyor olsa da, özellikle Batı toplumlarının petrolü terk etmek konusundaki tutumu zafere çok yakın görünüyor. Peki hangi ülkeler petrol zincirinden kurtulmak için ne yapıyorlar?

Aslında her şey Rusya ile ABD'nin yeniden soğuk savaşa girmesiyle yaşandı...

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Soğuk Savaş sona erdikten sonra müttefik oldukları ve kapitalizm düzenini dünyaya yaymak için beraber hareket edecekleri görüntüsünü veren Rusya ve ABD özellikle Putin'le beraber yeniden rakip ve düşman haline geldiler. Öyle ki, bugün Rusya Ukrayna'da ve Suriye'de üniforma taşımayan Amerikalı askerlerle ve subaylarla resmi olmayan sıcak bir savaş yaşama sürecine kadar geldi.

Bu sürecin başındaysa, batı toplumu Ruslar'ın en büyük gelir kaynağı olan petrolü ve doğalgazı değersizleştirmek için uyguladıkları politikalarla, bir yandan petrol üretimini artırırken bir yandan da petrole alternatif temiz enerji kaynaklarını geliştirmek için kararlı adımlar attılar. Önce, bir zamanlar komik denemeler olarak medyada yer alan elektrikli otomobillerin devlet destekleri ile pazarda öne çıkarıldığını gördük. Elektrikle çalışan hibrid motora sahip Toyota otomobilleri beklenmeyecek derecede büyük bir satış başarısı yakaladı.

Ardından sadece elektrik motoruyla çalışan otomobiller üreten Tesla çıktı karşımıza. CIA adına önemli teknoloji girişimleri yaparak yükseldiği bilinen, adı sürekli ABD istih-

barat örgütlerinin yatırımlarını yöneten iş adamı olarak anılan genç girişimci Elon Musk, onlarca milyar doları olan ve nereye yatırım yapacağını şaşırmış iş adamlarının bile bir kuruş para yatırmaya cesaret edemediği bir alana girerek, dev bir elektrikli otomobil fabrikası kurdu.

Tesla ile ürettiği elektrikli otomobillerle kısa sürede elektrikli otomobillerin, zayıf, cılız, güçsüz ve yürümeyen otomobil imajını silerek elektrikli otomobillerin de normal otomobiller kadar hızlı, güçlü, lüks, karizmatik ve uzun menzilli olabileceğini kanıtladı. Sadece Tesla'nın tek başına, toplumların elektrik ekonomisine bakışındaki olumlu değişimde büyük pay sahibi olduğunu söylemek mümkündür.

“ Elon Musk, şehirleri güneş enerjisi panelleriyle donatmak için Solar City şirketini kurdu ”

Ardından güneş ve rüzgar enerjisinden elde edilen enerjinin evlerde kolayca depolanmasını sağlayan, kolay kurulumlu ve güvenli bir pil sistemi geliştirdi. Bu ürünler kısa sürede, rakip şirketler arasında da karşılık buldu ve 2014-2015 arasında bir anda dünya, isteyen ev sahiplerinin ülkenin elektrik şebekesinden çıkıp kendi bağımsız elektrik üretim sistemini kurabileceği ve bunu uzmanlık gerektirmeden, basit ve düşük maliyetle gerçekleştirebileceği bir sistemle tanıştı. ABD ve Avrupa hızla güneş ve rüzgar enerjisinden yararlanarak elektrik üreten toplumlara dönüştüler.

Elon Musk'ın Solar City şirketi, bugün Hawaii'nin kalabalık bir adasında, uzun yıllardır petrolle çalışan elektrik şebekesini tamamen güneş enerjisine çevirmiş durumda. Sadece bir futbol sahası büyüklüğündeki alana kurulan solar paneller ve enerji depolama sistemleri, gün boyunca güneşten alınan enerjiyi depolayarak, ada halkının tüketimine sunuyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan beri tankerlerle adalara sürekli petrol naklederek elektrik santrallerini çalıştırmak zorunda olan ABD, sadece bu girişimle, adanın yıllık onlarca milyon dolara varan petrol ihtiyacını ortadan kaldırmış oldu. Aynı şirket şimdi Avustralya'da yaşanan elektrik sıkıntısını çözmek için ülkenin şehirlerine dev güneş santralleri kurmak için hazırlık yapıyor.

“ Avrupa da elektrik ekonomisini günlük hayata sokmak için boş durmuyor. Avrupa ülkeleri 2016 içinde önemli kararlar aldılar ”

Buna göre, birçok Avrupa ülkesi benzin veya dizel motorlu sıfır otomobillerin satışını 2025 yılında yasaklayacaklarını açıkladılar. Yani 2025 yılından itibaren Avrupa'da artık sadece elektrikli otomobiller satılabilecek. Bu kararın hayata geçebilmesi için de Avrupa'nın ulaştırma alt yapısının elektrikli otomobillere hazır hale getirilmesi gerekiyor. Pek çok Avrupa ülkesinde otoparklar artık şarj istasyonları ile donatılmış durumda. Büyük Avrupa devletleri şimdi de şehirler arası yollara, 10-15 km'de bir şarj istasyonları kurma hedefini hayata geçirmeye çalışıyorlar.

Fransa'da ise daha ilginç bir proje sadece birkaç ay önce hayata geçti. Güçlendirilmiş güneş panellerinden oluşan, elektrik üreten özel bir kaplama 5 km uzunluğundaki bir otobana kaplandı. Böylece şehirler arası yolları oluşturan dev otobanlar, kendi başına güneş enerjisi tarlalarına dönüşmüş olacak ve ülkenin elektrik alt yapısına enerji sağlayacak. Üstelik, bu sayede şehirler arası yollara şarj istasyonları yerleştirmek daha da kolaylaşacak. Elektrikli otomobillerin yaygınlaşmasındaki son endişe olan, şehirlerarası yolculuklar da böylece sorunsuzca gerçekleşecek.

Dünya, tüm bu yaşananlarla artık elektrik ekonomisini petrol ekonomisinin yerine koymaya hazır hale geldi. Alt yapısını kurmak çok daha uzun sürmüş olsa da sadece 10 sene içinde petrolü hayatımızdan çıkaracak çok önemli gelişmeler günlük hayatımıza girmiş bulunuyor.

Bir beş sene içinde ise, çok daha hızlı bir gelişimle, temiz elektrik enerjisinin bütün sosyal yaşamı, gündelik hayatı ve ekonomiyi derinden değiştireceğini görme ihtimali çok yüksek. Türkiye'nin bu gelişimi biraz daha geç yaşayacağını tahmin edebiliriz ancak elektrik ekonomisi için alt yapısını kurmaya başlamış toplumların bu yatırımları boşuna yapmadıklarını biliyoruz. Enerjinin giderek ucuzlayacağını ve günün birinde bedava olacağı yeni bir dünya düzeni kuruluyor. Ucuz enerji daha fazla üretim, daha düşük maliyetli bir yaşam ve daha refah hayatlar anlamına geliyor.

THE NEXT ELEMENT

Fikri Türkel

The Next Element

Barcelona'da her yıl Şubat sonunda yapılan Dünya GSM Kongresinde bu yılın kelimesi "The Next Element" oldu. Peki, nedir Next Element?

Mart başında Amerika'da teknolojinin en ilginç ürünlerinden biri, adli bir soruşturmanın unsuru oldu. Amazon'un yapay zekalı ev asistanı Echo, bir inayet soruşturmasında delil oldu.

24 saat evin içini dinleyen ve komutlara cevap veren Echo, Amazon'a rakiplerine karşılık büyük avantaj sağlayan teknolojik ürün olarak öne çıkmıştı. ABD'de işlenen bir cinayet sonrasında evde Echo aygıtı bulunduğunu fark eden polis, Amazon'dan ilgili cihazın sunucularda saklanan kayıtlarını istemişti. Ancak, evde konuşulan sesleri kaydeden Echo cihazına dair kayıtları polise vermeyi reddeden Amazon, mahkeme kararıyla beraber, kayıtları soruşturmayı yürüten polis ekibine devretmek zorunda kaldı.

Mahkeme sonucunu ben de merak ediyorum...

Akıllı telefonları, geleceğin en önemli cihazı kabul ediyorduk. Akıllı telefonlara yüklenen asistan hizmetleri Apple'ın Siri'si, Google'ın Asistant'ı elimizdeki aletlere bambaşka bir fonksiyon yüklüyordu. Ancak Amazon, asistanı cepten çıkarıp bambaşka ve kapsamlı bir özelliklerle piyasaya çıktı. Asistan rekabeti, en büyük teknoloji şirketleri arasındaki büyük kavga ve rekabeti de gösteriyor.

Kavga o kadar büyük ki Samsung da Bixby ile bu rekabet ortamına atlamak istiyor. Microsoft'un Cortana'sının da yarışta olduğunu hatırlatayım. Ancak bu rekabet ortamında başka bir şey oldu. Amazon, Emirates uçaklarına ve Kempinski otel müşterilerine Alexa ile kendi asistanlarını vermeye başladı bile.

Amazon'un Echo'su şimdiye kadar internet ratingleri üzerine arama motoru olan Alexa çatısı altında yürütülüyor. Yakında bu noktada yeni ürünler bekleniyor. Amazon, cep alanını da boş bırakmış görünüyor. Alexa platformunda hem Huawei hem de Lenovo ile akıllı telefonlar üzerinde çalışıyor. Yani Google ve Apple ile rekabet çok yönlü devam ediyor.

Acaba, yapay zekalı bu asistanlar "Next Element" olabilir mi?

Bu dergi sayfalarından geçen yıl, "Geleceğin en büyük şirketi hangisi olacak?" başlığı ile Uber'in yükselişine dikkat çekmiştim. Aynı yazıda AirBnB ve Amazon da vardı. Amazon'u farklı kılan özellikler var. Geçen yıla kadar dünyanın en büyük şirketi Walmart'tı. Ancak son iki yılda Çin'de alibaba.com ve Amerika'da amazon.com perakende akıllıca sızamalar yapıyor.

On yıl önce Almanya'da Metro Group'un Future Shop'unu gezmiştim. Düsseldorf'taki mağaza için neredeyse bütün teknoloji devleri Intel, Microsoft, IBM, SAP ve dönemin en büyük perakende tedarikçileri destek olmuştu. Future Shop'taki en büyük teknoloji RFID yani radyo frekans teknolojisine dayanarak nesneleri tekil ve cins olarak tanıma tekniğine dayanıyordu. Kredi kartsız alışveriş, bir CD'yi kapalı olmayan bir alanda sadece kendinizin duyacağı bir şekilde dinleme, müşteri tanıma sistemi, ürün bilgisini sunan kare kod sisteminin yanı sıra kasiyersiz mağaza özelliği de vardı. Metro'nun kasiyersiz mağazalarını artık Amazon, haya-

ta geçirmiş görünüyor. Yine aynı dönemde, İstanbul'daki bir konferansta Walmart'ın CEO'su Lee Scott'ı dinlemiştim. Scott, İstanbul'da konferans vermişti. Kendilerini geçebilecek şirket olarak eBay'ı işaret etmişti. Ancak darbe o sektörden ama başka şirketten geldi: Amazon. Son 10 yılda günden bugün akıl almaz değişimler yaşandı perakendede. Bazı rakamları paylaşarak konuya bakış açısı kazandırayım.

Türkiye e-ticaret rakamlarının 2016 yılı için yaklaşık 31 Milyar TL olması bekleniyor. Perakende içerisinde e-ticaretin payı ise yine 2016 için yüzde 2'nin üzerine çıktığı öngörülüyor. Ülkemizde veriye ulaşmak çok kolay olmasa da ETİD ve TUBİSAD'ın her yıl hazırlamış olduğu rapor 2017 için gelişmenin 50 Milyar TL olacağı yönünde.

Dünya geneline baktığımızda ise rakamların yanında sıralamalar da dikkat çekici. 2016 yılında Çin ilk defa Amerika'yı geçerek, 672 Milyar Dolar ile en büyük e-ticaret pazarı haline geldi. Çin bunun ile de yetinmeyip İngiltere'nin de önüne geçerek yüzde 15.9 ile toplam perakende içerisinde e-perakendenin en büyük pay aldığı ülke oldu. Çin'i yüzde 14.5 ile İngiltere takip ederken, Güney Kore yüzde 9.8 ile üçüncü sırayı alıyor. Şimdi Amazon, farklı adımlar atıyor. Ürün siparişlerini drone ile ulaştırmak için geçen yıl adım atınca, hem drone teknolojisinde hem de lojistik sektöründe bütün kalıpları kırmış oldu. Artık bütün lojistik şirketleri drone ile lojistiği denemeye başladı.

Öyle ki drone ile deniz ve hava taksi projeleri ardı arkasına ortaya çıkmaya başladı. Airbus bile sürücüsüz uçak denemelerine başladığını açıkladı. Next Element, perakende ve lojistiğe dayalı bir yapı, teknoloji veya bir ürün olabilir mi? GE Dijital Türkiye Genel Müdürü Uygur Doğan 2025 yılına kadar otomotiv pazarının 5,3 trilyon dolara ulaşacağını, otomotivde etkisini göster-

meye başlayan dijital çözümlerin etkin olduğu yeni segmentin ise 1,5 trilyon dolara ulaşacağına dikkat çekti. Tesla'nın rehberlik ettiği sürücüsüz ve elektrikli otomobil alanında geleneksel markalar da hızla adım atmaya başladı. Önümüzdeki 20 yıl içinde Amerika'daki işlerin yüzde 50'sinin otomasyon sayesinde yapılabileceği tahmin ediliyor. Xerox bilim insanları, robotik inovasyonların giderek kendine daha çok kullanım alanı bulduğu ve toplumun faydasına sunulduğu 19 iş kolunu şu şekilde listeliyor:

Robotlaşmış eczacı, yardımcı cerrah, öğretmen, otel, hemşire, robotik süreç otomasyonu, sanal müşteri hizmetleri, pilotsuz uçak, şoförsüz araç, makinistsiz trenler, dijital garsonlar, otomatik pasaport kontrolü, otomatik çeviri, otomatik rapor yazımı, akıllı evler ve ofisler, sanal avukatları bunların başında gösteriyor. Hatta yönetim kurullarında bağımsız üye gibi, robot üyelerin olması bile tartışılıyor. Bu alanda Google'ın son robotu çok konuşuluyor. Grup şirketi Boston Dynamics, çitaya benzeyen 1.2 metre sıçrayabilen, 45 km hız yapabilen, tekerleksiz hareket edebilen robotu önemsizdeki dönemde çok tartışılacak.

Peki, The Next Element bu robotlar mı?

The Economist dergisi son sayısına Amazon İmparatorluğu kapağı ile çıktı. Kavga yazdıklarımızdan da öteye varacak gibi. Bulut sistemler, yapay zekalı ürünler, Endüstri 4.0 ve robotlar, sensörler ve akıllı telefonlar... Bir de uzay yarışı başladı ki o bambaşka bir yazı konusu. Her biri akıl almaz adımlarla etrafımızı çevreliyor. Geleceğin elementini bulabilmek için her alanda pozisyonumuzu güçlendirmemiz gerekiyor.

Aksi takdirde onlar Element'in sahibi biz ise elaman olarak kalmaya mahkum oluruz.

2018 yılında, sadece petrol ve gaz endüstrisi oyuncularının siber güvenlik yatırımları için yılda 1.87 milyar USD yatırım yapacakları öngörülmekte

Murat Bayraktar
s.murat.bayraktar@gmail.com

SCADA ve Siber Güvenlik, Endüstri 4.0'da IT ve OT Entegrasyonu - I

Son günlerde çok popüler olan, Endüstri 4.0 konseptleri ile birlikte herkesin konuştuğu IT ve OT sistemlerinin entegrasyonu bu yazımın konusu. Tabii ki doğal olarak öncelikle SCADA sistemleri ve buna yönelik siber tehditleri inceleyerek konumuza giriş yapacağım.

Kısaltma yaratmayı çok seven biz BT camiası, Internet'te 2.0, 3.0 versiyonlarını tükettiğimiz gibi; endüstri'de de, "Endüstri 4.0" kavramını ürettik, bu günlerde bol bol bu konuyu konuşuyoruz. Artık 18. Yüzyıl'ın buhar makinaları ile yaptığı üretimi "Endüstri 1.0", 19. Yüzyılın seri üretim bantları ve fabrikalarını "Endüstri 2.0", 20. Yüzyılın BT kullanarak yaptığı otomasyon ve robotlaşmasını "Endüstri 3.0"; geleceğin IOT temelli üretim mimarisini de "Endüstri 4.0" olarak adlandırıyoruz.

Günümüzde endüstri ve üretim tesislerinde kullanılan operasyon yönetim teknolojilerini OT (Operational Technology) olarak adlandırmaktayız. Bunlara örnek olarak üretim bantı yönetimi, maden çıkarılması, petrol ve doğalgaz tesislerinin izlenmesi, kontrol ve yönetimi gibi süreçleri gösterilebiliriz. Öte yandan, endüstriyel süreçleri izleyen ve kontrol eden sistemleri de ICS (Industrial Control Systems) olarak

adlandırmaktayız. ICS, OT içinde önemli bir bölüm olarak gösterilebilir.

Maden sahalarındaki taşıma bantlarının, petrol rafinerilerindeki dekompozisyon istasyonlarının, ulusal elektrik şebekesindeki enerji dağıtımının yönetildiği sistemler hep ICS'e birer örnek. Görüldüğü gibi tüm ICS sistemleri son derece kritik, servis kesintisine tahammülü olmayan süreçlere hizmet etmektedirler.

Çoğumuzun bildiği gibi endüstride ICS olarak genellikle SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) olarak adlandırdığımız çözümlerin kullanıldığını söyleyebiliriz. Örnek olarak Siemens, Rockwell, GE, Schneider Electric vb. gibi firmaların SCADA çözümleri popüler. Enerji, üretim, petrol, gaz, ulaşım ve daha pek çok sektörde

ICS olarak çalışan SCADA ürünleri; enerji tesisi, fabrikanın üretim ortamı, baraj, aklınıza gelebilecek tüm büyük endüstriyel ortamlarda, operasyonu izlemek ve yönetmek için görev almaktalar. Kapak, pompa, motor, pervane gibi bileşenlerden sensörler aracılığı ile aldıkları verileri depolayan, tesisi sürekli olarak izleyen, raporlama ve alarm yönetimi yapan SCADA sistemleri, bu şekilde operasyonların kesintisiz devamının sağlamakla görevliler.

Gelelim, konunun diğer boyutuna. Yapılan araştırmalar 2020 yılında Internet'e bağlı 4 milyar insan, 25 milyon uygulama, 25 milyar gömülü sistem ve IOT cihazının olacağını, Internet'te gezen verinin 50 trilyon GB olacağını söylüyor. Son yıllarda Internet ve ağ teknolojilerinde yaşanan bu hızlı gelişim, SCADA sistemlerinde de devrimsel değişikliklere yol açtı.

Enerji sektöründen örnek vermek gerekirse, dijitalleşme, akıllı sayaçlar gibi donanımlar aracılığıyla artırıldı. Bu da operatörlerde verimlilik artışı ve süreç iyileştirme avantajları sağladı. Enerji santrallerinde de SCADA sistemlerinin kullanılması ile de, şebeke yönetimi, boru hattı yönetimi, keşif ve üretim süreçlerinde

merkezi yönetim ve otomasyon tam olarak sağlandı.

Öte yandan, SCADA sistemlerinin kullanımının artması, yararları ile birlikte artan siber güvenlik açıklarını da beraberinde getirdi. SCADA sistemlerine yapılan siber saldırılar sayesinde, bu sistemler tarafından yönetilen önemli ekipmanlarda kontrol kayıpları ve hasarlar görülmeye başlandı. Bu açıdan bakarsak, "Dünya Enerji Konseyinin" Eylül 2016 tarihinde yayınladığı "Dirençliğe Giden Yol: Siber Risk Yönetimi" raporuna göre, son yılda enerji şirketlerine yönelik siber saldırı sayılarında büyük artış yaşandığı bilinmekte. Hatta "US ICS-CERT"'in bir araştırmasına göre, son yıllarda gerçekleşen siber saldırıların 53%' ünün enerji sektörünü hedef aldığı belirlenmiş durumda. Yapılan araştırmalar,

Konumuz ilginç ancak yerimiz sınırlı. Gelecek yazımızda, SCADA sistemlerinin geleceği, siber terörizmin SCADA sistemlerine etkisi, IT ve OT entegrasyonu ve bilişim sektörümüz için bu entegrasyonun doğuracağı fırsatları irdelemeye devam edeceğiz.

Robotlar hangi meslekleri işsiz bırakacak?

Sadece ABD’de 20 milyon kişinin önümüzdeki 20 sene içinde işlerini robotlara kaptırması bekleniyor. Bu rakam o kadar büyük ki, Microsoft’un kurucusu Bill Gates, insanların işlerini alan robotların vergi ve sigorta ödememesi halinde, vergi ve sigorta sisteminin ağır hasar alabileceğinin altını çizmek durumunda kaldı. Peki en yüksek risk grubunda hangi meslekler yer alıyor?

1- Fabrika işçileri

Fabrikaların robotlaşması yeni değil. Makineleşme geliştikçe fabrikalardaki insan sayısı giderek azaldı ve yapay zekanın yükselişi ile fabrikalarda işçilere daha az ihtiyaç duyulacak. Bu da daha hızlı ve daha hatasız üretim yapabilmek anlamına gelecek.

2-Şoförler

Otonom otomobil testleri hızla sürüyor ve teknoloji firmaları ile otomobil üreticileri, araçlardan direksiyonu tamamen kaldırma fikrini tartışmaya başladılar. Taksi şoförleri veya kamyon şoförleri bu araçların yaygınlaşmasıyla işlerini kaybedecekler. ABD gibi ülkelerde, işlerini kaybedecek şoförlerin hangi alanlara kaydırılabileceğine dair önemli çalışmalar yapılıyor. 2025 ve 2040 arasındaki süreçte, tüm dünyada insanların otomobil kullanması bile yasaklanabilir.

3-Otomobil sigortacılığı

Otomobillerin otonom hale gelmesi, onların yapacağı kazalarda hatanın üretici firmada olması anlamına gelecek. Dolayısıyla, artık otomobillerin garantileri kapsamında, kaza sonrası gerekli tamirat ve hasar giderme hizmetleri de olacak. Otomobil firmaları sigorta şirketleri ile ortak olarak gerekli tazminatları sağlayabilecek. Dolayısıyla, artık otomobil sahipleri sigorta yaptırmayacak. Bu da sigorta acentelerinin kapanması ve otomobil sigortacılığından para kazanan sayısız insanın başka bir iş aramak zorunda kalması anlamına geliyor.

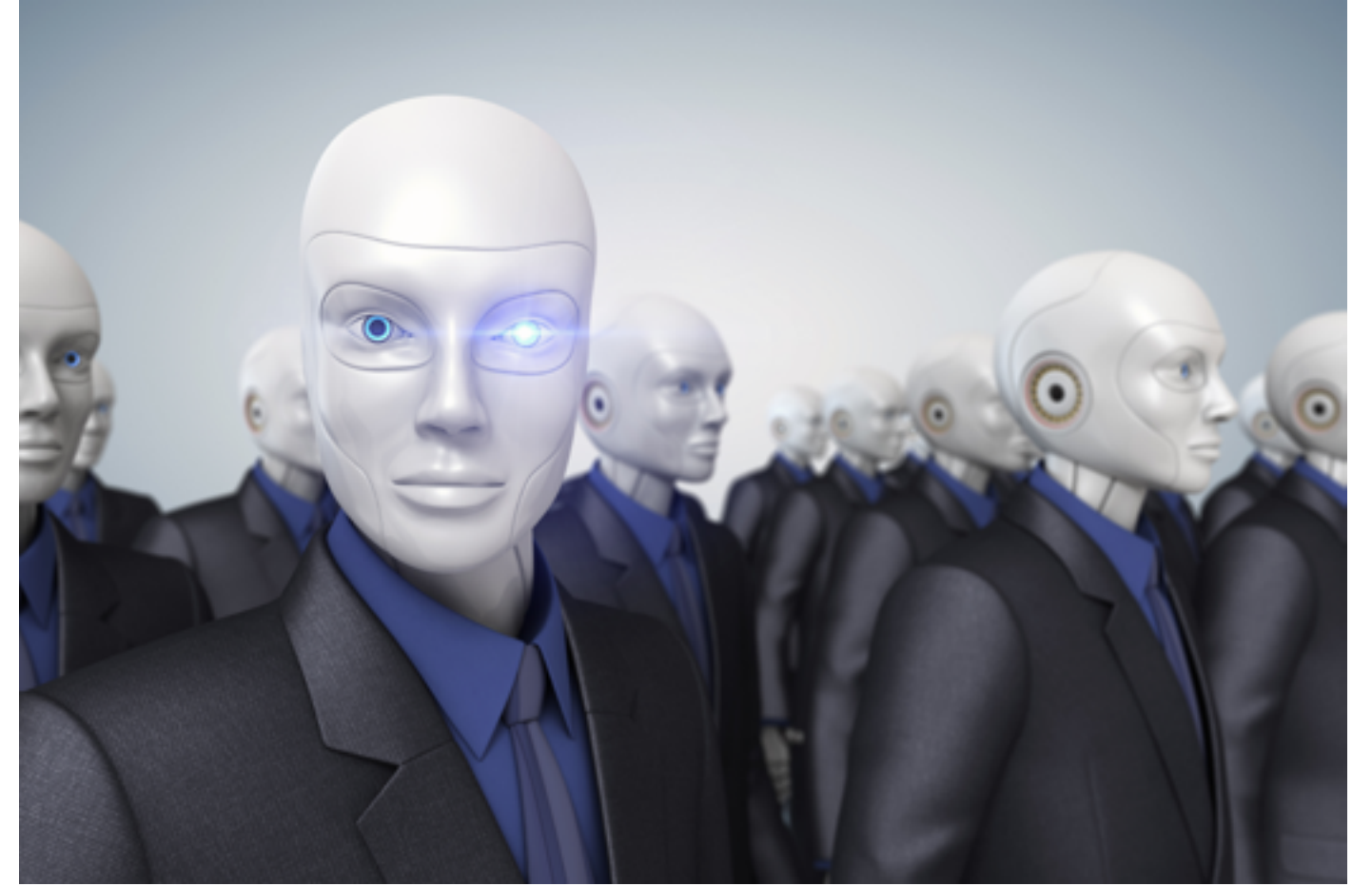
Robot teknolojisi hayatımıza hızla giriyor. Biz farkında olmadan çoğu internet servisi yapay zekanın kontrolüne girdi bile. Ancak robotların ilerleyişi, daha hızlı ve isabetli yayın yapan web siteleri ile sınırlı kalmayacak. Önümüzdeki yıllarda, çok sayıda insanın işlerini robotlar yüzünden kaybetmesi bekleniyor.

4- Fastfood çalışanları

Fastfood restoranları yapay zekalı servisler ve mobil ödeme imkanları sayesinde otonom mekanlar haline dönüşecek. İlk olarak kasiyerlere ihtiyaç kalkacak. Müşteriler yemeklerini restorandaki kiosklerden veya mobil cihazlarından sipariş edecek. Ardından o yemekleri müşterilere ulaştıran garsonların yerini robotlar alacak ve sonunda yemekleri hazırlayan aşçılar robotlarla yer değiştirecek.

5- Çevirmenler

Dijital çeviri sistemlerinin hızla yaygınlaşması, yakında daha az çevirmene ihtiyaç duyulması anlamına gelecek. Yapay zeka sayesinde giderek daha başarılı çeviri yapabilen bu servisler, bir romanı sadece birkaç dakika içinde onlarca farklı dile çevirebilecek. Daha şimdiden İngilizce-Almanca-Fransızca-Rusça-Çince arasında çok başarılı çeviriler yapılabiliyor. Bu dillerin sayısı da yapay zekanın devreye girmesiyle giderek artıyor.

6- Veri giriş elemanları

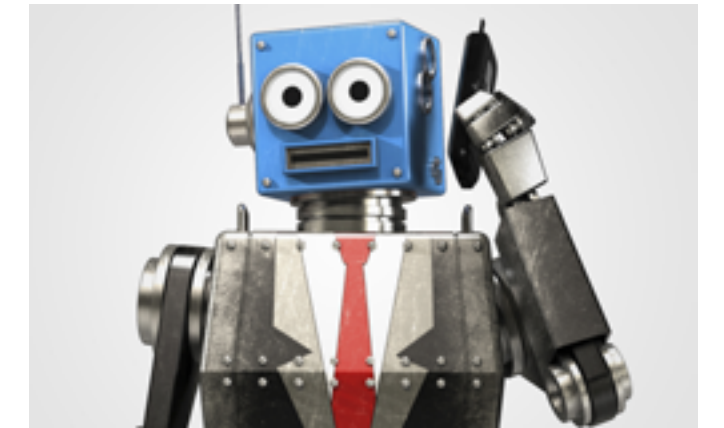
Tüm verilerin dijitalleşmeye başladığı bir dünyada artık veri girmek için insanları kullanmak da anlamsızlaşacak. Kurumların ihtiyaç duyduğu verilerin çoğu artık dijital olarak elde edilebilecek ve doğrudan dijital uygulamalarda kullanılmaya başlanacak.

7- Sanatçılar

Garip ama gerçek, yapay zeka çalışmaları ilerledikçe, yapay zekanın sanat yapabildiğine de şahit oluyoruz. Öyle ki, yapay zeka artık kendi bestelerini yapabiliyor, kendi metinlerini oluşturabiliyor. Bir kafede oturup canlı müzik dinlemek isteyenler için, hemen orada, anı anına bestelenmiş eşsiz müzik eserleri çalan yapay zekalı müzik sistemleri, insan müzisyenlerin yerini alacak, hatta dijital seslendirme servisleri, bu bestelere söz yazıp söyleyecek. Kendi filmini çeken yapay zeka yönetmenleri görmemiz de çok uzun sürmeyecek, üstelik bu filmler bilgisayarın işlem gücüne göre, birkaç saat veya birkaç gün içinde bitirilebilecek. Tamamen dijital aktörlerle çekilecek yapay zeka filmleri sayesinde, oyunculuk da zamanla yok olacak.

8- Çağrı merkezi çalışanları

Çağrı merkezleri yapay zekayı çoktan keşfetti ve biz farkında bile değilken, sayısız insanı işinden etti. Mobil bankacılık uygulamasında kullandığınız sesli asistan veya aradığınız çağrı merkezinde sizi yönlendiren hat-ta sorularınıza cevap veren sesli sistemler nedeniyle bu sektör uzun zamandır, çok daha az insanla çalışıyor ve gelecekte çağrı merkezlerinde yok denecek kadar az insan kalacak.

Türk Hackerlar 200 milyon iCloud hesabını silecek

“Yeni bir hacker grubu, 300 milyon iCloud adresini ele geçirdiklerini iddia etti ve Apple’dan fidye talep etti”

Hacker’lar, istedikleri ödeme 7 Nisan’a kadar yapılmazsa, 200 milyon iCloud hesabını random olarak sileceklerini ve kullanıcı verilerini geri dönmeyecek şekilde yok edeceklerini iddia ediyorlar.

Hacker’ların kendilerine Turkish Crime Family ismini vermesi de olayın diğer ilginç yönü. Hacker’ların gerçekten Türkiye vatandaşı olup olmadığı bilinmiyor ancak Apple’dan 75 bin dolar fidye istiyorlar. Elbette fidyeyi “banka hesaplarına” EFT olarak değil, Bitcoin veya Ethereum olarak talep ediyorlar. Hacker’lar ayrıca 100 bin dolar değerinde iTunes hediye şifresi karşılığında da Apple ile anlaşabileceklerini söylüyorlar.

Turkish Crime Family’in, iddialarını ispatlamak için Apple’a bir video gönderdikleri ve diledikleri iCloud hesabını silebildiklerini gösterdikleri söyleniyor. Ayrıca, Apple güvenlik takımındaki bir görevlinin hesabına silerek, iddialarında ciddi olduklarını gösterdikleri de iddia ediliyor.

Apple ise şimdilik konu hakkında açıklama yapmış değil ancak iddialar doğruysa ve Apple ödeme yapmayı redderse, 7 Nisan’da 200 milyon kişinin iCloud’daki verileri silinme riski bulunuyor. Dolayısıyla, eğer iCloud hesabınızda önemli verileriniz bulunuyorsa, başka bir mecrada yedeklemenizi tavsiye ediyoruz.

Hacker’ların kendilerine Turkish Crime Family ismini vermesi de olayın diğer ilginç yönü. Hacker’ların gerçekten Türkiye vatandaşı olup olmadığı bilinmiyor

Kaspersky Lab’ın 2016 BT Riskleri araştırması, bir DDoS saldırısının ardında yatan sebebin, politik komplo veya bir şirkete karşı duyulan şahsi nefret yerine, en yüksek ihtimalle endüstriyel sabotaj olarak görüldüğünü ortaya çıkardı.

Saldırı kurbanlarının sadece beşte biri (%20) yabancı hükümetleri ve gizli servis organizasyonlarını suçlarken, yine neredeyse aynı oranda kişi ise (%21) kızgın eski çalışanlardan şüpheleniyor.

Şirketler DDoS için rakiplerini suçluyor

Şirketlerin büyüklüklerine göre bu konuda aldıkları tavırlarına bakıldığında, küçük sayılabilecek şirketlerin bir DDoS saldırısı sonrasında rakiplerinden şüphelenme ihtimallerinin daha yüksek olduğu görülüyor. KOBİ’lerin neredeyse yarısı (%48) böyle düşünürken, büyük kurumsal şirketlerde ise bu oran %36’da kalıyor. Buna karşı, büyük şirketlerin temsilcileri suçu daha çok eski çalışanlarına veya yabancı hükümetlere atma eğiliminde oluyor.

Kaspersky Lab DDoS Protection Ürün Başkanı Kirill Ilganaev, konuyla ilgili olarak şöyle diyor: “Şirketler BT sistemlerinin ve özel verilerinin dört bir yandan kuşatıldığını düşünüyor, bu çok açık. DDoS saldırıları bu denli sıklaştıkça ve etkileri bu kadar sertken, bir çoğu bunun arkasında işlerini sabote edip müşterilerini çalmak isteyen rakiplerinin olduğunu düşünüyor. Böyle sinsice taktiklerin sayısı artarken şirketlerin de gerekli adımları atıp korunmaları ve saldırılara karşı nüfuz edilemez hale gelmeleri gerekiyor.”

Teknoloji firmaları CIA ile işbirliği mi yaptı?

CIA'in, dünyanın en önemli teknoloji firmalarının ürün ve hizmetlerini hack'leyerek, bu firmaların müşterilerini dinlediğini iddia eden WikiLeaks belgeleri tüm dünyada yankı uyandırdı.

Microsoft, Google, Apple, Samsung, Oracle gibi dev firmaların neredeyse tüm müşterilerinin cihazlarına ve hatta evlerine gizlice erişebilen CIA'in, bu sayede ortam dinlemesi yapabildiği, gizli yazışmaları okuyabildiği ortaya çıkmıştı.

Sızdırılan raporlarda adı geçen firmalar ise konuya büyük tepki gösterdiler. Daha önce Edward Snowden'in ortaya çıkardığı Prism skandalı sırasında CIA ile gönüllü olarak işbirliği yaptıkları ortaya çıkan ve kullanıcı güveni konusunda büyük yara alan firmaların ismi bu kez yeniden CIA ile anılınca, kamuoyunda da büyük şüphe oluştu.

Raporda adı geçen firmalardan Apple daha ilk anda, ilgili WikiLeaks belgelerinde bahsi geçen açıkları not edip kapatmaya başladıklarını, bazılarını ise daha önceden kapatmış olduklarını açıkladı.

“Hata mı yoksa işbirliği mi?”

Ardından Google ve Microsoft da, gerekli yamaları yayınlayarak CIA'in ürünlerini kullanmasına izin vermeyeceklerini bildirdi. Samsung da, akıllı televizyonlarına uzaktan erişen CIA'i engellemek için bir firmware üzerinde çalıştığının altını çizdi.

Cisco ise bu skandalda firmaların suçlanamayacağını, bunun Prism'den farklı olduğunu ve CIA'in, tamamen kendi inisiyatifi ile ürünlerini inceleyip açıklarını bularak, arka kapıları kullandığını vurguladı.

Ancak kamuoyunda firmalara karşı büyük şüphe bulunuyor. Daha önce istihbarat birimlerine gönüllü ve gizli olarak sunucularını açan firmaların, bu kez de, CIA'in işine gelen bazı açıkları kasten yaratmış olabileceği, böylece işbirliği

görüntüsü içinde olmadan, CIA için yeniden arka kapı açmış olabilecekleri kuşkusuna bulunuyor. Zira, Prism skandalı döneminde ABD başkanı Obama basın karşısına çıkarak, “Evet, yabancı ülke vatandaşlarını teknoloji şirketlerinin ürünleri üzerinden dinliyoruz ve bu bizim güvenliğimiz için çok önemli bir istihbarat çalışması. Bunu kesmeyeceğiz ve yapmaya devam edeceğiz,” ifadelerini kullanmıştı.

Dolayısıyla, ABD hükümetinin ve istihbarat birimlerinin, Prism skandalından sonra, teknoloji şirketlerinin peşini bırakmadıkları, onlarla birlikte bu yeni “çözümü” yaratmış oldukları şüphesi herkesin aklını kurcalıyor. Bunun sadece bir şüphe olarak kalmasını, gerçeğe dönüşmemiş olmasını umut ediyoruz.

Epilepsi hastası gazeteciye mesaj gönderdi ve tutuklandı

ABD'de, Twitter üzerindeki bir mesajlaşma, bir kişinin ölüm tehlikesi geçirmesi, diğerinin ise tutuklanmasıyla sonuçlandı.

Epilepsi hastası olduğu bilinen gazeteci Kurt Eichenwald'ın Twitter'da aldığı bir mesaj, neredeyse ölümüne neden oluyordu. Epilepsi krizini tetikleyecek şekilde yanıp sönen, flaşlar çakan bir animasyon içeren mesajı gönderen John Rayne Rivello, “yazdıkların nedeniyle bunu hak ettin,” ifadesini de mesaja eklemişti.

Polis soruşturması sonucunda yakalanan 29 yaşındaki John Rayne Rivello'nun özel mesajları da incelendiğinde, arkadaşları ile mesajlaşmalarında “bakalım bunu görünce ölecek mi?” ifadesini kullandığı da kayıtlara geçti. Böylece cinayete teşebbüsten hakkında dava açılan John Rayne Rivello'nun, gazeteci adına açılan Wikipedia sayfasında gazeteciye ölüm tarihi eklediği ve bu tarihi mesajı gönderdiği gün olarak değiştirdiği de anlaşıldı.

Tüm delilleri değerlendiren yargıç ise Rivello'nun tutuklu yargılanmasına karar verdi. 10 yıl hapis istemiyle yargılanan sanık, dijital saldırı ile cinayet işlemeye teşebbüs suçundan tutuklanan ilk insan oldu.

38 Android cihazı fabrikadan malware ile çıkıyor

SophosLabs'ın yaptığı bir araştırma, ilginç bir sonucu ortaya çıkardı.

Buna göre, Çin'de üretilen 38 farklı Android modeline fabrikada malware yükleniyor ve bu şekilde kullanıcılara sunuluyor.

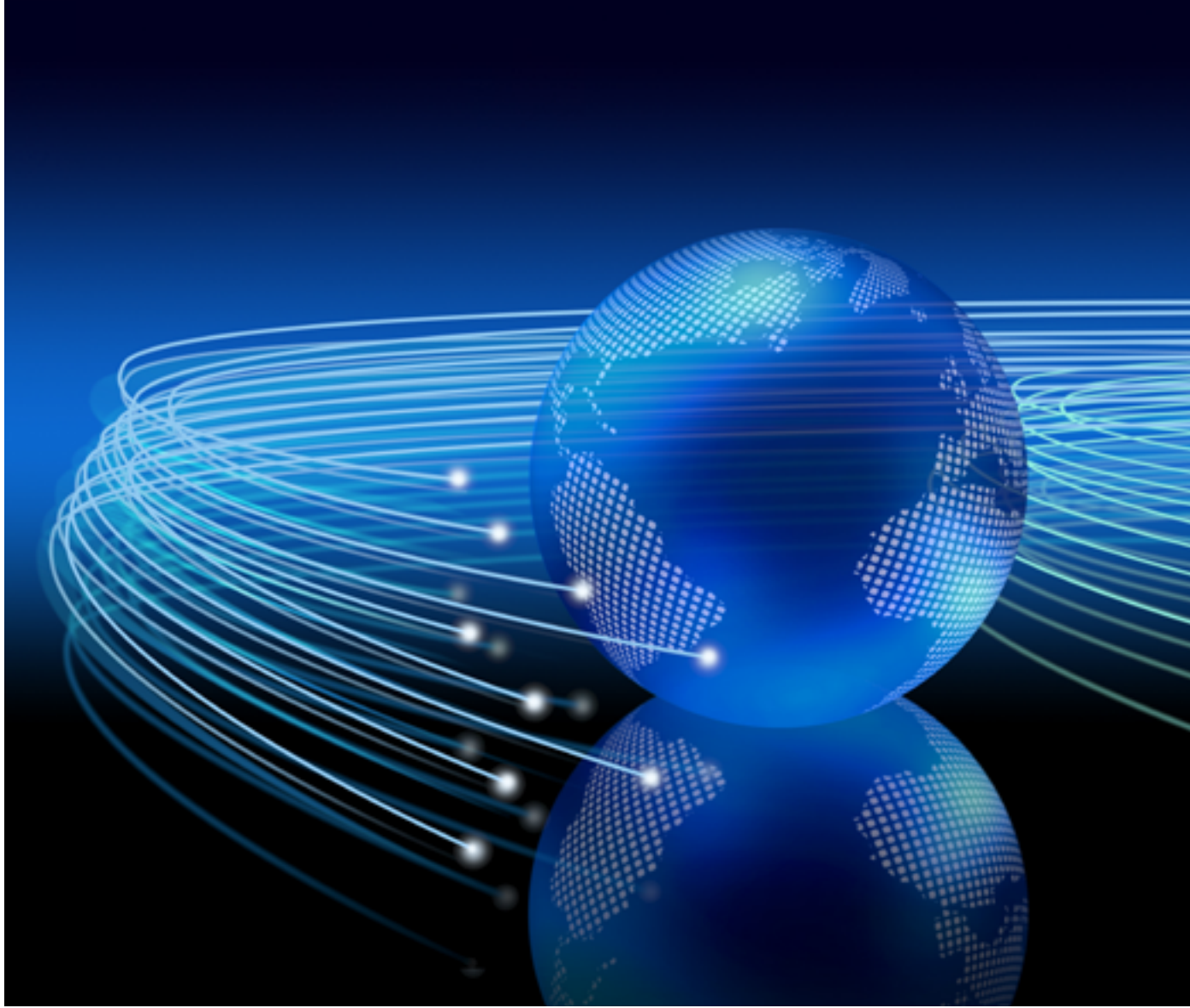
SophosLabs'a göre, bazı büyük telekom operatörlerinin markaları adı altında üretilen bu telefonlardan altısında ROM'a yüklenmiş, kurtulmanın mümkün olmadığı

malware uygulamaları yer alıyor.

“Kullanıcılara reklam göstermek için”

Yüklenen uygulamaların çoğu kullanıcıların bilgilerini çalan ve onlara istenmeyen reklamlar gösteren zararlı yazılımlar olarak sıralanıyor.

SophosLabs, hangi Android modellerine zararlı yüklenmiş olduğunu açıklamadı ancak zararlıların GSM şirketleri tarafından kullanıcılara verilen indirimli/özel kampanyalı telefonlara yüklü olması, operatörlerin bu telefonları reklam göstermek amacıyla kullanacağı şüphesini ortaya çıkarıyor.

İnsanların günlük yaşantısında artık vazgeçilmez olan internet hizmetlerinin kalitesi, ülkelerin gelişmişlik düzeyini ve ekonomilerin büyümesini de etkileyen önemli bir faktör haline geldi.

Akamai'nin yaptığı araştırmada, Türkiye fiber internet hızıyla Kenya (15 megabit) ve Şili (8,6 megabit) gibi ülkelerin gerisinde kalarak 67. sırada yer alıyor. TELKODER tarafından yapılan açıklamaya göre, Türkiye'deki fiber internet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu (yüzde 78) 4 megabit gibi oldukça düşük bir hıza sahip. Kullanıcıların yüzde 19'u 10 megabit, kalan yüzde 7'si ise 15 megabit ve üstü bir hızla internete erişebiliyor.

Türkiye neden düşük hızlı internet kullanıyor?

Yazar: Emin Çitak

Avrupa'da fiber internet hızı ortalama 15,4 megabit iken, ortalama 7,6 megabitlik hızıyla Türkiye, Avrupa ülkelerinin sahip olduğu hızın çok gerisinde kalıyor. Hızlı ve kaliteli internet hizmeti sağlayabilmenin yolu ise geniş bir fiber altyapıya sahip olmaktan geçiyor.

Türkiye'de 290 bin km fiber altyapı uzunluğu bulunuyor. İnternet kullanan 21 milyon haneye fiberin ulaşması ve ortalama hızın artması için ise 1 milyon km olmalı yani 5 kat daha fiber altyapı kurulması gerekiyor. Aynı şekilde, ulusal ve uluslararası kuruluşlarca yapılmış uydudan hızlı internet yatırımlarının kullanılmasının önündeki engellerin de kalkması bu konuda büyük önem taşıyor.

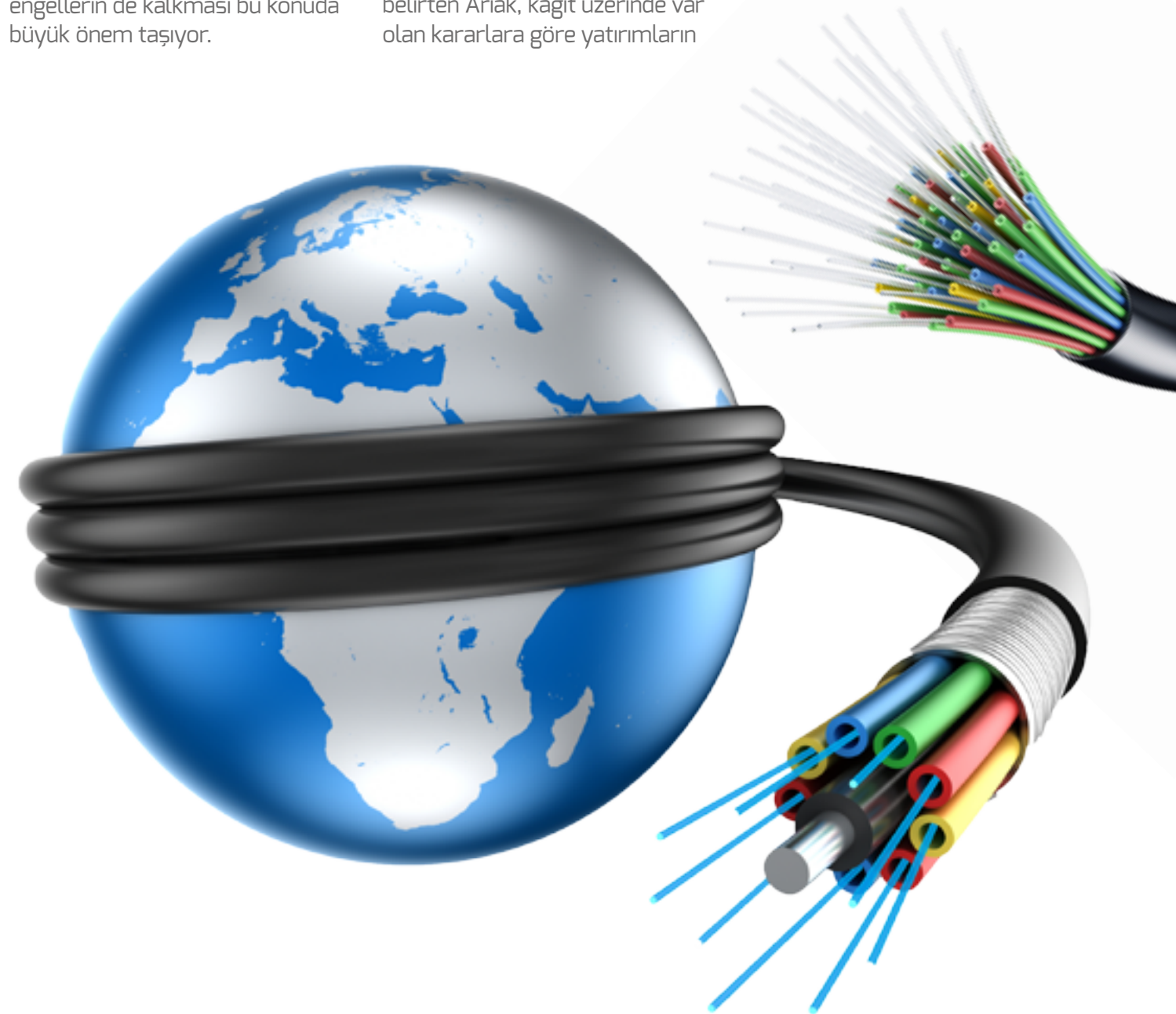
“Yüksek Hızda İnternet İçin Kağıt Üzerindeki Yetkiler Fiilen Uygulanmalı”

Türkiye'de elektronik haberleşme hizmetlerinin altyapısı olan fiber şebekelerin gelişmesi ve paylaşılması için çalışmalarını sürdüren TELKODER'in Başkanı Yusuf Ata Ariak, bireysel kullanımın dışında, iş dünyasının global rekabette güçlü kılınması için de önemli bir işlevi olan fiber altyapısının genişletilmesinin önünde engeller bulunduğunu belirtti.

Alternatif işletmecilerin fiber altyapı kurması için önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini belirten Ariak, kağıt üzerinde var olan kararlara göre yatırımların

önünü açık, ama fiilen kapalı. Fiiliyatta yıllardır yeni yatırımların önü maalesef kapalı.

Güçlü bir Türkiye için hem sektördeki işletmecilerin hem de belediyelerin daha akılcı olarak yasalara uygun hareket etmesi gerekiyor. Bu sorunların aşılması halinde yüksek hızlı internet için fiber şebekenin ülkenin her köşesine götürüleceği muhakkaktır. Fiberin geç gideceği yerlere ise uydudan hızlı internet yolu açılması ve sosyal adaletin gereği yerine getirilmelidir.” dedi.

orada

www.shiftdelete.net

You Tube

in

s t

f x P

sosyopat

Dijital Çözümler Sunar

www.sosyopat.com.tr